

Lovforslaget i dets Almindelighed. Gaaftte rigtigt blev dette Lovforslag, saaledes som det er det Medlem for Rjøbenhavn's Amts 4de Valgkreds (K. Pedersen) bemærkede, modtaget med en vis Velvillie fra flere Sider heri Salen. For mit Vedkommende var denne Velvillie imidlertid betinget, saaledes som det fremgaaer af mine Udtalelser ved 1ste Behandling, men jeg nærede det Haab, at det Støb, som Lovudkastets Forelæggelse havde givet til Behandlingen af denne Sag, vilde foranledige, at vi i alt Fald her fik vedtaget et Lovforslag, som kunde danne et Program for vore Anskuelser om dette Anliggende, selv om vi ikke naaede at bringe Sagen tilende. Grundloven bestemmer, at Kommunernes Ret til selv at styre deres Anliggender under Statens Tilsyn skal ordnes ved Lov. Men er dette nu en Indfrielse af denne Paragraph? Selv om Skatteparagrapherne bleve medtagne — ogsaa jeg lægger Vægt herpaa, og jeg vil derfor stemme mod den høitærede Ministers Forslag under Nr. 18 —, naar derimod Valgbestemmelserne bleve staaende uforandrede, var det saa en Opfyldelse af Grundlovens nysnævnte Paragraph? Nei; thi det er ikke Kommunerne, man giver Ret til Styrelse, men det er, saaledes som den ærede Ordfører flere Gange ganske rigtigt har udtrykt sig, Kommunernes Bestyrelse, Kommuneraadene, til hvilke man giver Retten. Med Kommunen menes imidlertid Beboerne i Kommunen, men Loven lægger derimod Hovedvægten paa en Femtedeel af Kommunens Beboere, og denne Femtedeel er ikke Kommunen. Det er Kommuneraadene, man giver et Slags ubdvidet Myndighed, men man giver ikke selve Kommunen nogen Ret. Den ene Femtedeel, som jeg har nævnt, kan igjen nemt det af den valgte Fleertal i Sogneraadet vælge de Affendinge, som raade for Valget af den større Halvdeel af Amtsraadets Medlemmer; de Høistbetsatte vælge den mindre Halvdeel, og saa træder Amtmanden til. De 4 Femtedele kunne altsaa udelukkes fra Indflydelse paa Amtsraadets Sammensætning. Denne Lov med sine Valgbestemmelser sætter saaledes de 4 Femtedele af hele Befolkningen rundt omkring i Landet i afgjort Mindretal, og det mener man saa skulde være en Gjennemførelse af Grundlovens Bud om Kommunernes Ret til Selvstyrelse,

skøndt det er i sit Modsetning med Grundlovens Aand. De smukke Betragtninger, som vi under Grundlovsstriden saa ofte hørte fremfattede, og som jeg ganske billigede, om den almindelige Valgrets Betydning, om Menneſteværdet ligeoverfor Hartkornet og Pengepungen, hvor ere de blevene af ved denne Leilighed, og hvorfor have disse smukke Betragtninger ikke fuldt saabel deres Betydning her som med Hensyn til den anden Sag? Det forekommer mig, at, dersom ikke det demokratiske Sind udvikles i det sociale og communale Liv, saanytter det meget Lidt for Udviklingen af den almindelige Lovgivning, om Grundloven har denne eller hiin Form; thi da vil den Aand, der gjør sig gjældende fra den af, ogsaa gjøre sig gjældende i Rigsdagens Sale, og de Love, der udgaae fra Rigsdagen, ville bære Mærke af denne Aand, som Vidne om, hvorfra man er udgaaet her til Rigsdagen. Jeg kan ikke skjønne, og efter mit Kendskab til disse Forhold har jeg ikke kunnet opdage, at de borgerlige Øyder, som vi maae sætte heri Priis paa: Flib, Nøjsomhed, Tarvelighed, rebellig Villie osv. ganske fortrinnsviis repræsenteres i den ene Femtedeel fremfor i de fire Femtedele. Jeg troer heller ikke — Affstemningen over det Forslag, der angaaer Valgbestemmelser vil godt gjøre det — at de ærede Medlemmer af den $\frac{1}{5}$, som i andre Retninger have hylbet den almindelige Valgrets Princip, her ville gjøre et Brud paa deres egne Anskuelser, ved at stemme imod en Tilnærmelse dertil, et lille Skridt hen derimod, nemlig ved at stemme imod det nævnte Forslag. Det er min Opfattelse, at det er ikke de Venligsindede, de, som ifølge deres Sindelag og Tankemaade ere stikre paa deres Medborgeres Tillid, man gavner ved at gjøre en saadan Udskillelse med Hensyn til den staaende Valgret i Kommunerne, men at det er det egoistiske Element, de Hartkornsstubede, de, der ikke ved deres Færd ere istand til at vinde deres Medborgeres Agtelse, og som man derfor gjør til en særegen Valgklasse, som man derved vil gavne; men dette vil netop gjøre, at man langt vanskeligere faaer et Sogneraad, som virkelig med Lyst, Iver og Omhu og med god Agtelse for Alles Ret varetager Kommunens Anliggender. Man maa i alt Fald stille den ene